multi cultural communication

Produced by NSW HEALTH DEPARTMENT

Lao
May 2001
[DOH-7115]

ໂຣກຖ່າຍທ້ອງ

Cryptosporidiosis

ໂຣກຖ່າຍທ້ອງ Cryptosporidiosis ແມ່ນຫຍັງ?

- Cryptosporidiosis ແມ່ນໂຣກຖ່າຍທ້ອງຊຶ່ງເກີດຈາກແມ່ທ້ອງ Cryptosporidium, ຊຶ່ງແຜ່ເຊື້ອພຍາດຢູ່ລຳໄສ້.
- ໄດ້ມີລາຍງານວ່າມີການຕິດເຊື້ອ Cryptosporidium ໃນຕົວຄົນ ແລະ ຢູ່ໃນຟາມຫຼາຍແຫ່ງ, ຢູ່ໃນຕົວສັດລ້ຽງ ແລະ ສັດພື້ນບ້ານ.
- ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີ Cryptosporidium ຫຼາຍຊນິດ, ແຕ່ວ່າມີຊນິດດຽວ, Cryptosporidium parvum, ຊຶ່ງເຊື່ອວ່າເປັນສາເຫດໃຫ້ເກີດການຕິດເຊື້ອໃນຄົນ.
- Cryptosporidiosis ໄດ້ຖືກລາຍງານເຖິງກະຊວງສາທາຣະນະສຸກແຫ່ງຣັດ NSW ແຕ່ປີ 1996. ຈຳນວນຄົນທີ່ເປັນພຍາດນີ້ມີແນວໂນ້ມວ່າຈະສູງຂຶ້ນໃນເດືອນທີ່ອາກາດອຸ່ນຂຶ້ນ.

ພຍາດນີ້ແຜ່ພາຍຢ່າງໃດ?

- ໂຕແມ່ທ້ອງ Cryptosporidium ມີຢູ່ໃນອາຈົມຂອງຄົນແລະສັດທີ່ມີເຊື້ອນີ້ ແລະ ແຜ່ພາຍໂດຍເສັ້ນທາງ ອາຈົມ-ປາກ.
- ພຍາດນີ້ຈະແຜ່ພາຍໄປໂດຍທີ່ແມ່ທ້ອງຖືກກືນເຂົ້າໄປ.
- ສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວ ການແຜ່ພາຍຈະເກີດຂຶ້ນໂດຍ:
  - ການຕິດຕໍ່ລະຫວ່າງຄົນຕໍ່ຄົນ,ໂດຍສະເພາະໃນຄອບຄົວແລະລະຫວ່າງເດັກນ້ອຍ (ຕົວຢ່າງ, ໃນສູນດູແລເດັກ)
  - ດື່ມນ້ຳທີ່ມີເຊື້ອພຍາດນີ້
  - ລອຍນ້ຳຢູ່ໃນອ່າງທີ່ມີເຊື້ອພຍາດນີ້
  - ທາງອາຫານ (ບໍ່ຄ່ອຍມີ)
  - ຈັບບາຍສັດທີ່ມີເຊື້ອພຍາດນີ້
  - ການຮ່ວມເພດທີ່ມີການຕ້ອງຊູນສານອາຈົມ

- ຍາມທີ່ຕິດໄດ້ງ່າຍທີ່ສຸດແມ່ນຍາມທີ່ຄົນຖ່າຍທ້ອງ, ແຕ່ວ່າອາດຈະຍັງມີແມ່ທ້ອງຖືກຂັບຖ່າຍອອກມາຢູ່ເປັນເວລາຫຼາຍອາທິດ ຫຼັງຈາກອາການຖ່າຍທ້ອງຢຸດແລ້ວ.

ມີອາການຫຍັງແດ່?

ອາການທີ່ມັກເປັນຫຼາຍທີ່ສຸດຂອງ cryptosporidiosis ແມ່ນຖ່າຍເປັນນໍ້າ, ເຈັບບິດໃນທ້ອງ, ຄີງຮ້ອນ, ປຸ້ນທ້ອງ ແລະ ຮາກ. ອາການເຫຼົ່ານີ້ຈະເຮັດໃຫ້ນໍ້າໜັກຕົວຫຼຸດລົງ ແລະ ຮ່າງກາຍຂາດນໍ້າ.

- ອາການເຈັບປ່ວຍຈະປາກົດຄັ້ງແຮກໃນລະຫວ່າງ 1-12 ມື້ (ສະເລັ່ຍປະມານ ເຈັດມື້) ຫຼັງຈາກທີ່ຄົນຜູ້ນັ້ນຕິດເຊື້ອແລ້ວ.
- ໃນບາງກໍຣະນີ ອາດຈະບໍ່ສໍ່ສະແດງອາການຫຍັງໝົດ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ເຂົາເຈົ້າກໍອາດຈະຍັງສາມາດແຜ່ຜາຍພຍາດໄປໃຫ້ຄົນອື່ນໄດ້ຢູ່.
- ຄົນທີ່ມີສຸຂພາບດີສ່ວນຫຼາຍຈະເຊົາພາຍໃນບໍ່ເກີນສອງອາທິດ.
- ຄົນທີ່ພູມຕ້ານທານບໍ່ແຂງແຮງ ອາດຈະມີອາການຮ້າຍແຮງກວ່ານັ້ນແລະອາດເປັນຢູ່ຫຼາຍອາທິດ.

ມີການກວດຫາພຍາດຢ່າງໃດແລະປິ່ນປົວວິທີໃດ?

- ຖ້າທ່ານເປັນໂຣກຖ່າຍທ້ອງ, ວິທີດຽວທີ່ຈະບອກໄດ້ວ່າເປັນຍ້ອນ cryptosporidiosis ຫຼືບໍ່ແມ່ນໄປຫາໝໍ ແລະ ເອົາຕົວຢ່າງອາຈົມໄປກວດ.
- ເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຄົນປ່ວຍຖ່າຍທ້ອງຕ້ອງໄດ້ດື່ມນໍ້າຫຼາຍໆເພື່ອຫຼີກເວັ້ນຈາກສະພາວະຮ່າງກາຍຂາດນໍ້າ.
- ບໍ່ມີວິທີການປິ່ນປົວສະເພາະ ສຳລັບ cryptosporidiosis

ຈະປ້ອງກັນໄດ້ຢ່າງໃດ?

ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຕິດພຍາດ cryptosporidiosis ເຮົາຕ້ອງ:

- ລ້າງມືໃຫ້ສະອາດທົ່ວເຖິງດີສເມີ ດ້ວຍສະບູແລະນໍ້າກ໊ອກຫຼັງຈາກໃຊ້ຫ້ອງນໍ້າ, ຈັບບາຍສັດ, ປ່ຽນຜ້າອ້ອມ, ຫຼືເຮັດວຽກໃນສວນ, ແລະກ່ອນປຸງແຕ່ງອາຫານແລະເຄື່ອງດື່ມ.
- ຢ່າດື່ມນໍ້າທີ່ບໍ່ທັນຜ່ານກັມມະວິທີ (ຕົວຢ່າງ, ນໍ້າຈາກຫ້ວຍ, ລຳທານ, ໜອງ ແລະ ເຂື່ອນ). ການຕົ້ມນໍ້າຈາກແຫຼ່ງນໍ້າເຫຼົ່ານີ້ ນຶ່ງນາທີ ຈະຂ້າພຍາດຮວມທັງ cryptosporidiosis ດ້ວຍ.

ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນຈາກການແຜ່ຜາຍ ພຍາດ cryptosporidiosis:

- ໃຫ້ເອົາເດັກນ້ອຍທີ່ຖ່າຍທ້ອງໄວ້ເຮືອນ ບໍ່ໃຫ້ໄປໂຮງຮຽນ, ໂຮງຮຽນອະນຸບານ, ສູນດູແລເດັກ ຫຼື ກຸ່ມຫຼິ້ນ ຈົນກວ່າການຖ່າຍທ້ອງຈະເຊົາຫາຍຂາດ.
- ຜູ້ທີ່ຕ້ອງຈັບບາຍອາຫານ, ພະນັກງານດູແລເດັກ ແລະ ພະນັກງານດູແລສຸຂພາບ ທີ່ຕິດເຊື້ອ cryptosporidiosis ບໍ່ຄວນໄປເຮັດການຈົນກວ່າການຖ່າຍທ້ອງຈະຢຸດລົງ.
- ຢ່າງນ້ອຍເປັນເວລານຶ່ງອາທິດ ຫຼັງຈາກການຖ່າຍທ້ອງຢຸດລົງ, ທ່ານບໍ່ຄວນຈະ: - ໃຊ້ສະອາບນໍ້າ ຫຼື ສະຖານທີ່ລົ້ນເລີງກ່ຽວກັບນໍ້າ - ໃຊ້ຜ້າປູບ່ອນແລະຜ້າເຊັດຕົວຮ່ວມກັບຄົນອື່ນ.

ລາຍລະອຽດເພີ້ມເຕີມ - Public Health Units in NSW (ພະແນກອະນາມັຍສາທາລະນະ ໃນຣັດ NSW)

ຖ້າຕ້ອງການລາຍລະອຽດເພີ້ມເຕີມ ກະຣຸນາຕິດຕໍ່ທ່ານໝໍຂອງທ່ານ, ໜ່ວຍອະນາມັຍທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ສູນອະນາມັຍຊຸມຊົນ - ໃຫ້ເບິ່ງພາຍໃຕ້ຫົວຂໍ້ ‘NSW Government’ ທາງໜ້າຂອງປື້ມ ໂທຣະສັບ ຫົວຂາວ.

ເຂດໃນຕົວເມືອງ

Central Sydney	9515 3180
South Eastern Sydney	9382 8333
Northern Sydney	9477 9400
South Western Sydney	9828 5944
Western Sydney	9840 3603
Wentworth	4734 2022

ເຂດຊົນນະບົດ

Central Coast	4349 4845
Mid North Coast	6588 2750
Mid Western	6339 5548
Hunter	4924 6477
Illawarra	4255 2200
New England	6766 2288
Northern Rivers	6620 7500
Macquarie	6841 2216
Southern	4827 3428
Greater Murray	6021 4799
Far West	(08) 8080 1499

NSW Department of Health
73 Miller Street
North Sydney NSW 2059
Tel. (02) 9391 9000
Fax. (02) 9391 9101
TTY. (02) 9391 9900

NSW Health website
www.health.nsw.gov.au